

Далибор Даничић

Биће све добро

Отворена књига

Београд, 2023.

Copyright © за ово издање Отворена књига.

Докторки..

Предговор

*Ми смо рушили уметност,
зато што је у једном тренутку заборавила
оно што, исконски, она уистину јесте – молитва!*
Тристан Цара

Румунски авангардни песник јеврејског порекла Тристан Цара (Самуел Розенсток), централна личност дадаистичког покрета, као и сви авангардни ствараоци, посветио је свој живот рушењу окошталних форми извештачене уметности пуне лажног морала, историјских конструкција, правила правила ради, засноване на мишљењу о лепом, тачном, пропорционалном, лишене искреног осећања, лишене сваке духовности. Јер духовност се не може укалупити у оквире нешто туђе, нарочито не у оквире духовности људи који су живели пре два и по миленијума, на неком другом простору, са потпуно другим искуствима и светоназорима. Дакле, свака духовност је аутентична, па ако се она унесе, угради у стваралачки чин и дело које се из њега изроди мора бити такво – аутентично. Оно што је аутентично може се у неким сегментима, дабоме, поклапати са оним што је традиција прогласила великим уметничким делима из којих су изведене норме о квалитету у уметности, али и не мора. Заправо, прави помак је онда када се

појави нешто потпуно ново, нешто што истински помера човека ближе савршенству, ближе Богу.

У том смислу би требало приступити читању и Далиборове збирке, којој, читаној очима мишљења – традиције (парадигме: човек је исто што и мишљење) вероватно можемо наћи много мана, али ако је читамо без оптерећења онога што нас је неко научио да је добро и лепо, и поверујемо очима осећања (парадигме: човек је исто што и осећање), ова збирка ће у нама изазвати прави ролеркостер истих: смејаћемо се, плакати, радовати, туговати, поносити, срамити...

Далиборове приче и песме се не разликују много ни по форми, ни по стилу, а тема је увек једна. Без обзира на то да ли је то песма супрузи, другу, пријатељима, себи, свету... Он собом прича и пева вапећи Богу. Кратке, једноставне, оштре реченице секу попут жилета и скидају слој по слој задебљале опне око осећања, па управо тема Бога, у различитим појавним облицима, учини да, тако огољени, не зажалимо што смо му дозволили резове. Јер некад, заиста, није лако читати Далиборове песмаприче. Уз њих се нећемо наодмарати и препустити брзом уживању лежећи на плажи или у хладу неког дрвета и дивити се лепоти стиха или реченице. Оне се читају трчећи, задихани, онда када нам дух трепери и када се све плотско покорава њему. У тим стањима човекова моћ мишљења се драстично смањује, а осећања расту. Тада осетимо искуство и сам живот, од ког Далибор не бежи, кога изазива и којим бруси самог себе. Зато се некоме може учинити да има сувише Далибора Да-

ничиха у тим песмапричама, да су све очи на њему. Међутим, нема другог начина да се пренесе стварно, искуствено, истинито него кроз показивање, кроз усмеравање погледа на самог себе. То је можда и најтежа ствар за песника – да се оголи пред светом, не скривајући се иза лепих фраза, форме, ритма, лепог стила којим се лако замађија читалац. Далибор се не крије ни иза мудролија туђих, а ни својих. Ако нечег мудрог и има у његовим песмапричама, лебди у ваздуху и то исписујемо сами, уколико имамо потребу за тим. Закључци које доносимо често су оправдања, ставови које укалупимо у форме постојања које држе да се наше ЈЕСТ не расточи унаоколо и безвремено. Далиборова форма постојања је више него јасна – Христос, пут, истина и живот. Зато закључци или заокружења смисла до којих можемо доћи читајући ове песмаприче, свакако су у вези са вером – поверењем у онострано, вечно и савршено. Ипак, ово није религиозна поезија и проза. Овде нема експлицитног дивљења и слављења суштог ни битија, (иако се на многим местима прославља Бог), ово је збирка осећајног реализма, који је по духу христоносан, по суштини реалан, по облику слободан. Он је реалан, јер не бежи од истине – човек је пало биће, а осећајан јер је пуно вере у највише осећање – сећање да смо и тако пали ипак били у рукама Створитеља, и да смо као такви способни да то сећање призовемо (уз Божију милост), да га освестимо и у њему пребивамо, ако се прво суочимо са сопственом палашћу.

У том смислу, духовног у уметности, превазилажења традиционалне парадигме лепе књижев-

ности и њеног жртвовања зарад исказивања истинског осећања, аутентичног, без туђих наслага и читавања, ово је једна авангардна књига. Она мора обрадовати све оне који се радују доласку времена Духа Светог у коме ћемо више осећати, волети и љубити, него мислити, оцењивати и ценити. Зато је ова збирка молитва Далибора Даничића, човека који можда није песник у традиционалним оквирима, већ стваралац, херој који вапи за Смеслом, а шта је вапај него молитва, а шта је молитва него уметност, а шта је уметност него реалност (искуство) помешана са осећањем (сећањем), принето на жртву Богу и његовом највећем уметничком делу, човечанству.

Примите Далиборову жртву, јер Бог ју је већ примио!

Примајући Далиборову жртву повероваћете истини да БИЋЕ СВЕ ДОБРО!

Ивица Кузмановић

*Ипак је ово проза.
Свако ко о себи говори помало лаже.
У овом причању нема лажи.
Честито, па Честитам.*

профа Милорад Голијан

„All Eyez on Me”

„Шта је, Далиборе, што опет плачеш?”, Зорица поставља реторичко питање..

„Гледа ме баба Данка.” Плакао бих сваки пут кад би ме неко гледао дужи временски период..

Није био проблем у размажености..

Културно и превише одговорно дете, али очигледно склоно томе да се склања..

Нисам сигуран одакле иде толика непријатност..

Први пут сам сео код рођене бабе у крило тек кад се брат родио..

„Такав је, пусти га”, правдала би ме Зорица пред оцем често..

Нисам имао проблем са друштвом, нити са стварима које сам радио добро..

Много је лакше са децом..

Чак и ако не знаш са њима, као што нисам, довољно је да знаш добро оно чиме се занимају..

Спорт је био мој немушти језик..

Вештина увек надилази нашу невештост у социјалним односима..

Неопходност и корисност..

Трчи, труди се, дај гол/кош и не мораш ништа да објашњаваш..

Тукли су се много у крају у ком сам одрастао..

Ја врло ретко, јер сам проценио да бих често добијао батине.. Ни јакост није нужност ако си